

UCHWAŁA NR 0007.II.25.2024
RADY GMINY WĘGIERSKA GÓRKA

z dnia 19 czerwca 2024 r.

**w sprawie odmowy uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego
w sprawie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.),

Rada Gminy Węgierska Górka uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Odmawia się uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

2. Projekt uchwały przekazanej do uzgodnienia stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Węgierska Górka.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Iwona Kopec

PROJEKT

Załącznik do uchwały Nr 0007.II.25.2024
Rady Gminy Węgierska Górka
z dnia 19 czerwca 2024 r.

**UCHWAŁA Nr...../...
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
z dniar.**

w sprawie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego

Na podstawie art. 9, art. 18 pkt. 1 i art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.) oraz art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.), po uzyskaniu wymaganych uzgodnień

**Sejmik Województwa Śląskiego
uchwala:**

§ 1.

1. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego, zwany dalej „Parkiem”, położony jest na obszarze gmin: Bielsko-Biała, Brenna, Buczkowice, Goleszów, Istebna, Jaworze, Lipowa, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Szczyrk, Ustroń, Węgierska Górka, Wilkowice i Wisła. Obejmuje obszar o powierzchni 37925,87 ha.
2. Otulina Parku obejmuje część obszarów gmin: Bielsko-Biała, Brenna, Buczkowice, Goleszów, Istebna, Jasienica, Jaworze, Lipowa, Radziechowy-Wieprz, Skoczów, Szczyrk, Ustroń, Wilkowice i Wisła, o łącznej powierzchni 22805,85 ha.
3. Usytuowanie obszaru Parku wraz z otuliną oraz przebieg ich granic przedstawia mapa, stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały.
4. Opis tekstowy przebiegu granicy Parku oraz jego otuliny stanowi załącznik nr 2 do uchwały.
5. Przebieg granic Parku oraz jego otuliny określa linia ciągła łącząca punkty załamania granicy, których współrzędne zawiera wykaz, stanowiący załącznik nr 3 do uchwały.

§ 2.

Ustala się następujące szczególne cele ochrony Parku:

- 1) dla ochrony wartości przyrodniczych:
 - a) ochrona przed zniekształceniem naturalnego, górskiego ukształtowania terenu,
 - b) ochrona cennych form geologicznych i geomorfologicznych, a w szczególności obszarów źródliskowych, dolin potoków,
 - c) zachowanie różnych ekosystemów, bogactwa przyrody żywej, a w szczególności chronionych roślin, grzybów i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - d) zachowanie korytarzy ekologicznych;
- 2) dla ochrony wartości krajobrazowych:
 - a) zachowanie harmonijnego i w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu górskiego z dużym udziałem krajobrazu zbliżonego do naturalnego,
 - b) zachowanie punktów, ciągów, osi i przedpoli widokowych oraz panoram charakterystycznych dla Beskidu Śląskiego;
- 3) dla ochrony wartości kulturowych:
 - a) zachowanie i eksponowanie obiektów zabytkowych tworzących zasób materialnego

- dziedzictwa kulturowego Parku,
- b) zachowanie i upowszechnianie kultury niematerialnej charakterystycznej dla Beskidu Śląskiego.

§ 3.

1. Na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.);
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoślusiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości:
 - a) 25 m w obszarze Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski,
 - b) 15 m na całym pozostałym obszarze Parku od:
 - linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn. zm.)
 - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.

2. Zakazy, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i pkt 6 nie dotyczą obszarów przeznaczonych pod zabudowę i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

3. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 7 nie dotyczy:

- 1) obszarów przeznaczonych pod zabudowę i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- 2) rozbudowy i przebudowy obiektów budowlanych istniejących w dniu wejścia w życie uchwały.

4. Zakaz, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 9 nie dotyczy:

- 1) obszarów Parku, na których urządzone są drogi publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 320);

2) obszaru w rejonie Góry Cyrhla (Mamrzynka) na terenie Miasta Wisła (zgodnie z załącznikiem mapowym – arkusz 72).

5. Zakazy, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, 5 i 6 nie dotyczą obszarów, na których dopuszcza się lokalizację zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględniających zasady zrównoważonego rozwoju uchwalonych po dniu wejścia w życie uchwały, w gminach:

- 1) Brenna (zgodnie z załącznikiem mapowym – arkusze: 37-44, 139, 140);
- 2) Wisła (zgodnie z załącznikiem mapowym – arkusze: 68, 70, 71, 75-78, 82-110, 112, 113, 117-119, 137, 138, 292-294, 297);
- 3) Szczyrk (zgodnie z załącznikiem mapowym – arkusze: 183, 186, 187, 190, 191-194, 196-218);
- 4) Istebna (zgodnie z załącznikiem mapowym – arkusze: 92, 93).

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Śląskiego.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego¹.

¹⁾ Uchwała była poprzedzona Rozporządzeniem Wojewody Bielskiego Nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Bielskiego Nr 9, poz. 111), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały na podstawie art. 157 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.).

Przebieg granicy Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego wraz z otuliną

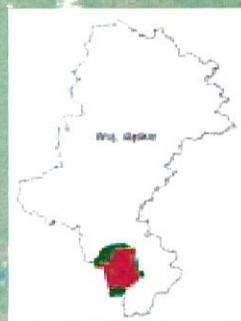
Załącznik nr do uchwały
Nr
Sejmiku Województwa Śląskiego
z dnia

Położenie arkuszy

Objaśnienia do arkuszy

- Granica Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego
- Otulina Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego
- Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne Wisła
- Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne Brenna
- Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne Szczyrk
- Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne Istebna
- Trasy offroadowe Wisła

Skala arkuszy 1:5000

0 5 10 km

Układ współrzędnych: PL-1992
Przygotowanie mapy: Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego
Ortofotomapa barwna z zasobów Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach (2018 r.)

Uzasadnienie

Pismem z dnia 14 maja 2024 r., (data wpływu do tut. Urzędu 16 maja 2024 r.) Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, działając w oparciu o art.16 ust.4 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1336 z późn. zm.) zwrócił się o uzgodnienie projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

Na wstępie zauważyć należy, że w ww. piśmie Dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach wskazuje, iż Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego został utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Bielskiego nr 10/98 z dnia 16 czerwca 1998 roku w celu „zachowania, popularyzacji i upowszechniania wartości przyrodniczych „krajobrazowych i kulturowych w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego”. W dniu 1 sierpnia 2009 r. weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), która przekazała sejmikowi województwa, w miejsce wojewody, kompetencje w zakresie utworzenia, powiększenia, pomniejszenia bądź likwidacji parku krajobrazowego, określenia jego nazwy, obszaru, przebiegu granic parku i otuliny, jeżeli została wyznaczona, szczególnych celów ochrony oraz obowiązujących zakazów. Zgodnie z art. 35 ust. 1 przedmiotowej ustawy, dotychczas obowiązujące akty prawa miejscowego zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wydanych na podstawie upoważnień zmienianych ww. ustawą. Dla zapewnienia ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego konieczna jest aktualizacja Rozporządzenia Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r. Niniejszy projekt uchwały dostosowuje zatem akt prawny, stanowiący podstawę funkcjonowania i ochrony przedmiotowego Parku, do wymogów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2023 r. poz.1336 z późn. zm).

Zgodnie z brzmieniem art. 16 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody projekt uchwały sejmiku województwa w sprawie utworzenia, zmiany granic lub likwidacji parku krajobrazowego wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Odmowa uzgodnienia nastąpić może na podstawie art. 16 ust. 4b wyżej powołanej ustawy, stanowiącego, iż rada gminy może odmówić uzgodnienia projektu uchwały, wyłącznie w przypadku gdy przyjęcie uchwały prowadziłoby do ograniczenia możliwości rozwojowych gminy wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w stopniu nieproporcjonalnym do wartości jakie park krajobrazowy ma chronić.

Mając na uwadze dobro Gminy Węgierska Górka wynikające z możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego, Rada Gminy na obecnym etapie odmawia uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, z uwagi na zawarcie w ww. uchwale zakazów mogących negatywnie wpłynąć na rozwój Gminy Węgierska Górka .

Nadto, zaznaczyć należy, że zgodnie z brzmieniem art. 17 ustawy o ochronie przyrody na terenie Parku Krajobrazowego mogą być wprowadzane zakazy, co oznacza, iż ich wprowadzenie nie jest obligatoryjne.

Rada Gminy Węgierska Górka dokonując analizy wymogów ustawowych w odniesieniu do przesłanego projektu uchwały przygotowanej przez Dyrektora Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, stwierdza co następuje:

1.Zasada ustanawiania ograniczeń w Parku Krajobrazowym winna być wynikiem szczegółowych analiz ze szczególnym uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Bezsprzecznym pozostaje fakt, że z uwagi na charakter obszarów położonych w Gminie Węgierska Górka, praktycznie cały jego obszar stanowi tereny o charakterze turystycznym. Wprowadzenie sugerowanych zakazów, w sposób bezwzględny uniemożliwiłoby rozwój turystyki, godząc jednocześnie w możliwości rozwojowe Gminy Węgierska Górka.

2.Uchwała w zaproponowanym kształcie ograniczy rozwój gminy w stopniu absolutnie nieproporcjonalnym do wartości jakie ma chronić park krajobrazowych.

3.Wprowadzenie tak poważnych ograniczeń winno wynikać z badań i analiz środowisko przestrzennych. Przeprowadzenie szczegółowych badań środowiskowych, w odniesieniu do obszarów objętych parkiem krajobrazowym pozwoliłoby na ustalenie i konkretne wyznaczanie terenów o najwyższych walorach.

4.Przeprowadzenie badań i analiz środowiskowo - przestrzennych, stanowiących podstawę modyfikacji w zakresie ograniczeń w przedmiotowym parku krajobrazowym pozwoliłoby na jednoznaczną ocenę

poszczególnych jego terenów. Aktualny kształt proponowanego dokumentu, nie poprzedzony szczegółowymi badaniami i analizami nie pozwala na ocenę walorów krajobrazowych poszczególnych części parku.

5. Skoro nadrzędną zasadą tworzenia parku krajobrazowego jest ochrona wartości poprzez zachowanie istniejącego krajobrazu, Gmina Węgierska Górka wnosi o przeprowadzenie szczegółowych analiz krajobrazowych pozwalających ustalić obszary szczególnie cenne pod tym względem, jak również wykluczyć tereny o stosunkowo niewielkich walorach krajobrazowych, której zdaniem tut. Rady mogą zostać zainwestowane, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju. Wskazać również należy, że tematyki wprowadzania zakazów na terenie parków krajobrazowych były wielokrotnie analizowane przez Sądy Administracyjne. W orzecznictwie tym dominuje pogląd, iż wprowadzenie obostrzeń w korzystaniu z zasobów środowiska powinno mieć charakter indywidualizowany i uwzględniać szczególne potrzeby objętego ochroną terenu, a w konsekwencji prowadzić do zastosowania takich zakazów, które będą najpełniej uwzględniały lokalne realia i potrzeby ochrony występujących na danym terenie cennych zasobów przyrodniczych. Mając na względzie tak określony cel wprowadzenia zakazów obowiązujących na terenie parku krajobrazowego, należy podzielić zaprezentowany w odpowiedzi na skargę pogląd, iż dopuszczalna jest modyfikacja ustawowego zakazu, która z jednej strony bierze pod uwagę specyfikę chronionego obszaru, a z drugiej nie wypacza sensu jego zastosowania. Dodatkowo sądy wskazywały, że modyfikacja zarówno samych zakazów, jak i wyjątków obowiązku ich przestrzegania jest możliwa pod warunkiem wszakże, że nie wykracza poza ramy określone przepisem art. 17 u.o.p. i znajduje racjonalne wytłumaczenie (por. Wyrok WSA w Szczecinie, sygn. akt II SA/Sz 849/17 z dnia 21 września 2017 r.).

Z uwagi na charakter sprawy, w ocenie Rady, przyjęcie uchwały przez Sejmik Województwa Śląskiego może wpłynąć istotnie na możliwości rozwojowe Gminy Węgierska Górka wynikające z obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i obowiązującego mpzp w stopniu nieproporcjonalnym do wartości jakie Park Krajobrazowy ma chronić, a więc w sprawie zachodzi przesłanka z art. 16 ust. 4b ustawy o ochronie przyrody.

Odnosząc się do konkretnych zakazów, które obwijać będą na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, po przyjęciu uchwały Sejmiku w proponowanym brzmieniu, w pierwszej kolejności warto zwrócić uwagę na zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych (§ 3 ust. 1 pkt. 5). Pomimo, iż zakaz nie będzie dotyczył terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących mpzp i objętych ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy, znacznie ograniczy on możliwości rozwojowe gminy.

Kolejnym proponowanym zakazem jest zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej (§ 3 ust. 1 pkt. 6).

Istotne znaczenie dla możliwości rozwoju Gminy Węgierska Górka, ma także zakaz budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 25 m w obszarze Natura 2000 PLH240005 Beskid Śląski oraz 15 na całym pozostałym obszarze Parku m.in. od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych. Również pozostałe ograniczenia wynikające z § 3 uchwały będą miały istotne znaczenia dla możliwości rozwoju Gminy.

Podsumowując dodać należy, że uchwalenie zakazów w zaproponowanym w przedmiotowym parku krajobrazowym, niepoprzedzonych badaniami terenowymi oraz analizami przestrzennymi zdaniem Rady Gminy Węgierska Górka narusza zasadę zrównoważonego rozwoju oraz znacząco ingeruje we władztwo planistyczne gminy, jak również konstytucyjne prawo rozporządzania własnym terenem. Wprowadzenie tychże zakazów stanowić będzie źródło silnych protestów i konfliktów społecznych, jak również uniemożliwi nam decydowanie o kierunkach rozwoju Gminy Węgierska Górka. Należy podkreślić, iż z chwilą gdy dla parku krajobrazowego zostałyby nałożone proponowane zakazy, to one a nie wola mieszkańców determinuje w jaki sposób będzie zagospodarowany dany obszar.

Zgodnie z zawartą w Kodeksie Cywilnym definicją, własność może ograniczać jedynie ustawa i zasady współżycia społecznego. Konstytucja określa prawo własności jako jedno z podstawowych praw przysługujących każdemu. Prawo to podlega ochronie, a jego ograniczenie może być ustanowione tylko w drodze ustawy. Ponieważ jest to jedno z podstawowych praw człowieka, ochrona tego prawa powinna być rozumiana możliwie najszerzej. Zgodnie z Protokołem dodatkowym do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności będącym częścią polskiego porządku prawnego od października 1994 roku każda osoba fizyczna i prawna ma prawo do poszanowania swego mienia. Orzeczenia ETPC

jednoznacznie wskazują także na obowiązek odszkodowawczy, który ciąży na organie dokonującym jakiegokolwiek ograniczenia.

W świetle powyższej argumentacji, proponuje się podjęcie uchwały w sprawie odmowy uzgodnienia projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.